

Euroopa Komisjon avaldas kauaoodatud ÜPP seadusettepanekud perioodiks 2021-2027

1. juunil avaldatud 365 miljardi euro suurust eelarvet hõlmavate ettepanekute eesmärk on tagada, et ühine põllumajanduspoliitika (ÜPP) jääb tulevikukindlaks poliitikaks, jätkab põllumajandustootjate ja maapiirkondade kogukondade toetamist, soodustab ELi põllumajanduse kestliku arengut ning peegeldab ELi ambitsioone keskkonakaitse ja kliimameetmete valdkonnas.

Komisjoni ettepaneku põhijooned seoses lihtsustatud ühise põllumajanduspoliitikaga on järgmised.

1. Uus töökorraldus: Liikmesriikidele antakse suurem paindlikkus ÜPP vahendite kasutamisel, võimaldades neil välja töötada kohandatud programmid, mis vastavad kõige tõhusamalt nende põllumajandustootjate ja laiemate maakogukondade vajadustele. Liikmesriikidel on samuti võimalus 15% ulatuses oma ÜPP vahendeid otsetoetuste ja maaelu arengu rahastamisvahendite vahel ümber kan-

da, et tagada prioriteetide ja vajalike meetmete rahastamine. Võrdsed tingimused liikmesriikide seas tagatakse järgmiste meetmete kaudu:

- kogu perioodi hõlmavad strateegiakavad, milles määratakse kindlaks, kuidas iga liikmesriik kavatses saavutada kogu ELi hõlmavad 9 majandusliku, keskkonnaalast ja sotsiaalset eesmärki, kasutades nii otsetoetusi kui ka maaelu arengu suunale eraldatud vahendeid. Komisjon peab iga kava heaks kiit-

ma, et tagada nende järjepidevus ja ühtse turu kaitse.

- Komisjon jälgib iga riigi tulemuslikkust ja kokkulepitud eesmärkide saavutamiseks tehtud edusamme.

2. Õiglasemad tingimused toetuse sihipärasema suunamise kaudu: Otsetoetused on jätkuvalt poliitika oluline osa, tagades põllumajandustootjatele stabiilsuse ja prognoositavuse. Suuremat tähelepanu pööratakse väikeste ja keskmise suurusega põllumajandustootjate toetamisele, kes moodustavad suurema osa ELi põllumajandussektorist, ning noorte põllumajandustootjate abistamisele. Komisjon on jätkuvalt pühendunud otsetoetuste õiglasemale jaotamisele liikmesriikide vahel, kasutades selleks riikidevahelise ühtlustamise meetodit.

Lisaks võetakse järgmisi meetmeid:

- põllumajandusettevõtjate otsetoetusi vähendatakse, kui need on suuremad kui 60 000 eurot, ning kehtestatakse piirmäär 100 000 eurot põllumajandusettevõtte kohta. Sellega tagatakse toetuste õiglasem jaotamine põllumajandustootjate vahel;
- väikesed ja keskmise suurusega põllumajandustootjad saavad suurema hektaripõhise toetuse;
- riigid peavad suunama vähemalt 2% oma otsetoetuste eraldisest noortele põllumajandustootjatele, et aidata neil tegevust alustada. Eelnimetatud meetmeid täiendavad veel maaelu arengule eraldatud rahalised vahendid ning erinevad meetmed, mis hõlbustavad juurdepääsu maale ja maa üleandmist.

3. Suuremad eesmärgid seoses keskkonna- ja kliimameetmetega: Esitatavad kogu ELi hõlmavad eesmärgid käsitlevad ka kliimamuutusi, loodusvarasid, bioloogilist mitmekesisust, elupaiku ja maastikke. Põllumajandustootjate sisetulekutoetus on juba praegu seotud keskkonna- ja kliimasõbralike tavade kohaldamisega ning uue ÜPP-ga nähakse ette veelgi suuremate eesmärkide saavutamine nii kohustuslike kui ka vabatahtlike meetmete kaudu:

- otsetoetuste maksmise tingimuseks seatakse rangemate keskkonna- ja kliimamuutuste alaste nõuete järgimine;
- iga liikmesriik peab ette nägema ökokavad, et toetada põllumajandustootjaid, kes rakendavad selliseid säästvaid põllumajandustavasid, mis ületavad kohustuslike nõudeid;
- vähemalt 30% igale riigile eraldatavatest maaelu arengu vahenditest tuleb suunata keskkonna- ja kliimasteetmete rakendamiseks;
- 40% ÜPP kogueelarvest peaks olema seotud kliimameetmetega.
- Lisaks võimalusele kanda 15% ulatuses vahendeid üle ühest sambast teise, saavad liikmesriigid kanda veel täiendavalt 15% vahendeid esimesest sambast teise, et rahastada konkreetselt keskkonna ja kliimaga seotud meetmeid (riigipoolse kaasrahastamiseta).

4. Teadmiste ja innovatsiooni ulatuslikum kaasamine

Ajakohastatud ÜPP puhul võetakse arvesse uusimat tehnoloogiat ja innovatsiooni, tuues kasu nii põllumajandustootjatele kui ka riiklikele ametiasutustele. Seda tehakse järgmiste meetmete abil:

- ELi teadusuuringute raamprogrammi „Euroopa Horisont“ raames eraldatakse 10 miljardit eurot, et toetada teadusuuringute ja innovatsiooniprojekte toidu, põllumajanduse, maaelu arengu ja biomajanduse valdkonnas;
- liikmesriike julgustatakse kasutama suurandmeid ja uut tehnoloogiat kontrolli ja järelevalvega seotud eesmärkidel (näiteks seoses otsetoetuste taotlemisega põllumajanduslike majapidamiste suuruse kontrollimise saatehõlmavate abil), vähendades seega kohapealsete kontrollide vajadust;
- kiirendatakse maaelu digiteerimist, näiteks lairibajuurdepääsu laiendamise kaudu maapiirkondadesse, parandades seeläbi nende piirkondade elukvaliteeti ning aidates kaasa Euroopa põllumajandustootmise konkurentsi võime suurendamisele.

Edasised sammud

Oluline on, et ELi üldise pikaajalise eelarve ja selle valdkondlike ettepanekute osas jõutaks sujuvalt kokkuleppele, sest nii saab ELi rahalisi vahendeid kohapeal kasutama hakata võimalikult kiiresti ning põllumajandustootjad saavad vajaliku kindluse ja prognoositavuse oma ettevõtlusalase tegevuse jätkamiseks ja investeerimisotsuste tegemiseks.

Kui praeguse eelarveperioodi (2014–2020) alguses kogetud viivitused peaksid korduma, tähendaks see, et põllumajandustootjad ja riiklikud ametiasutused ei saaks hakata kasutama uue ÜPP pakutavaid võimalusi: vähendatud bürokraatia, suurem paindlikkus ning tõhusamad tulemused. Tulevase eelarve heakskiitmise viibimise tõttu viibiks ka tuhandete uute projektide käivitamine ELis, mille eesmärk on toetada põllumajandustootjaid ja maagukondi ning mis käsitlevad erinevaid teemasid alates keskkonnakaitse parandamisest kuni uute põllumajandustootjate ligimeelitamiseni.

Kui järgmise pikaajalise eelarve suhtes suudetakse kokkulepe saavutada 2019. aastal, võimaldaks see tõrgeteta üleminekut praeguselt (2014.–2020. aasta) pikaajaliselt eelarvelt uuele eelarvele. See tagaks rahastamise prognoositavuse ja järjepidevuse, mis on kõigi huvides.

Lobby-grupid ja esindusorganisatsioonid Komisjoni ettepanekut ei kiida

Copa-Cogeca hinnangul vajab ettepanek olulisi parandusi, samas kui keskkonnaorganisatsioonide arvates napib sellel ambitsioonikust. Copa president Joakim Rukwied ütles, et on mures Komisjoni seadusettepanekute võimaliku mõju pärast EL põllumajandustootjatele. Põllumeeste sisetulekute vähendamine ja poliitika renatsionaliseerimine on lubamatu ning ÜPP-d tuleb lihtsustada ka tegelikult, põllumehe seisukohast lähtuvalt. Samuti on Copa-Cogeca põhimõtteliselt vastu igasugusele toetuste ülempiiride kehtestamisele ning kliimameetmete rahastamisele ÜPP 1. sambast. Cogeca president Thomas Magnusson sõnas, et muret tekitab ka tulemuspõhiste maksete keh-

testamine; keskkonnameetmete tulemuslikkust mõjutavad ka mitmed välised tegurid, nt kliimamuutus, me ei saa aktepteerida lisabürokraatiat tulemuslikkuse vaatlemiseks.

EL noortalunike organisatsioon CEJA hinnangul peaks noortele määratud toetus olema kõrgem kui 2% otsetoetustest. Mahesektori esindusorganisatsiooni IFOAM juhataja Jan Plagge sõnul on uus töökorraldus, tulemuspõhised maksed ja suurem otsustusõigus liikmesriikidele paberil kenad, kuid uue ÜPP rakendamise kukub läbi, sest puudub selge eesmärk säästlikumale tootmisele üleminekuks ja rahastuse ümbersuunamine maheskeemidele ja keskkonnameetmetele. EL Toiduainetööstuse Liit FoodDrinkEurope märkis, et ainult tõeliselt ühine põllumajanduspoliitika tagab EL ühisturu korralliku toimimise ning Euroopa Komisjonil on võtmeroll rahvuslike tegevus-

kavade ülevaatamisel ja heakskiitmisel; suurenev subsidiaarsus ei tohi viia liikmesriikide erinevate ambitsioonide ja panustamiseni poliitika elluviimisel.

Keskkonnakaitseorganisatsioonid on Komisjoni ettepaneku suhtes eriti kriitilised, öeldes, et suurenev subsidiaarsus ilma aruandekohustuseta viib Komisjoni plaanid ambitsioonikamate keskkonnameetmete saavutamiseks otsejones põhja ning toimub hoopis massiline põllumajandustoetuste renatsionaliseerimine. BirdLife'i poliitika direktori Ariel Brunneri sõnul on ettepanek järjekordne EL elurikkuse kirstunael, mis ohverdab kogu Euroopa põllumajanduse tulevikku. Euroopa Keskkonnanäri büroo hinnangul on Komisjoni ettepanek nagu tühi pähklikoor võrreldes varem välja kuulutatud tulemuspõhise lähenemisega. Volinik Hoganit süüdistatakse aga Euroopa elu-

nike murede ignoreerimises praeguse põllumajandussüsteemi mõju pärast keskkonnale, kuna põllumajandustoetused ei ole seotud ei keskkonnasõbraliku majandamise ega ka tegeliku keskkonna olukorra parendamisega. Greenpeace'i sõnul ei sisalda ettepanek turvavõrgustikku elanikkonna tervise, keskkonna ja kliima kaitsmiseks, samuti on lubamatu maaelu arengu rahastamise vähendamine. Euroopa Keskkonnainstituudi hinnangul ei taga liikmesriikidele antav suurem paindlikkus isenesest keskkonnaalaste ambitsioonide suurenemist, eriti kui uus poliitika on sisuliselt olemasolevate instrumentide ümberpakkimine. Täenduslikke muutusi saab saavutada ainult juhul, kui eesmärgid peegeldavad olemasolevaid poliitika vahendeid ning kehtestatakse õiges vahekorras kohustuslikke ja vabatahtlikke meetmeid.

ELi põllumajanduspoliitika tulevikukava annab liikmesriikidele valikuvõimalusi, kuid ei arvesta siiski Eesti põllumajanduse eripäradega

Euroopa Komisjoni 1. juunil avaldatud ühist põllumajanduspoliitikat reguleeriva määruse eelnõu annab ühelt poolt liikmesriikidele suurema valikuvabaduse ja vastutuse kohalikele oludele sobiva põllumajanduspoliitika rakendamiseks, kuid ignoreerib kahjuks asjaolu, et ELi põllumajandusettevõtete struktuur erinevates liikmesriikides oluliselt erineb.

„Põllumajandusmaa ja põllumajanduses tegutsevad inimesed loovad head eeldused kohaliku toidutootmise arendamiseks. Eesti põllumajandus- ja toidusektori ettevõtted on valmis panustama kohaliku tootmisse, kuid kahjuks ei võimalda ELi ühise põllumajanduspoliitika raames kunstlikult tekitatud ebaausad konkurentsitingimused põllumajandustoetuste suure erinevuse näol ära kasutada Eesti põllumajanduse tegelikku potentsiaali,“ rõhutas Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja juhataja esimees Roomet Sõrmus.

Sõrmus lisas, et täna avaldatud põllumajanduspoliitika alusmääruse eelnõu kinnitab veelkord, et Eesti

põllumajandustootjaid ootab otsetoetuste ühtlustamise osas ees veel üks üleminekuperiood, mille lõpuks jäävad Eesti toetused jätkuvalt tunduvalt madalamaks ELi keskmisest. Kuigi ELi eelarve on tulevikus suure surve all, siis ei saa põllumajanduskoda leppida ettepanekuga, mis jätab Eesti põllumajandusettevõtted eelolevaks kümneks aastaks ebaõiglastesse konkurentsitingimustesse. Kahjuks soovitakse oluliselt kärpida ka Eesti jaoks väga olulisi maaelufondi vahendeid.

Murelikuks teeb ka Euroopa Komisjoni ettepanek, et liikmesriigid peavad piirama otsetoetusi ettevõtte kohta ja rakendama toetuste ümbersuunamist. „Nii nagu Euroopa Komisjon kavatseb liikmesriikidele anda suurema õiguse ise otsustada, kuidas kõige paremini saavutada kohalike olusid arvestades keskkonna ja kliima eesmärged põllumajanduses, nii peaks komisjon liikmesriike usaldama ka toetuste suunamise küsimuses – kohustuslikud ettevõttepõhised toetuslaed ja toetuste kohustuslik ümbersuunamine pole kuidagi kooskõlas subsi-

diaarsuse põhimõtete ja ohustavad Eesti põllumajanduse konkurentsivõimet,“ väljendas Sõrmus rahulolematust osade komisjoni ettepanekute suhtes.

Euroopa Komisjoni poolt täna avaldatud põllumajanduspoliitika määruse eelnõu kohaselt vähenevad aastatel 2021-2027 Eestile eraldatavad maaelufondi vahendid 615 miljoni euron, mida on käesoleva (2014-2020) perioodiga võrreldes ligi 15% vähem. Otsetoetuste eelarve tõuseb jooksevhindades 1,27 miljardi euron võrreldes selle eelarveperioodi ca 1 miljardi euroga. Otsetoetuste ja maaelu vahendid kokku suurenevad küll jooksevhindades 9% võrra, kuid inflatsiooni arvestades suurenemisest rääkida ei saa. Eesti valitsuse ja põllumajandusorganisatsioonide nõudmised otsetoetusi ühtlustada on küll mõningast vilja kandnud, kuid Eesti otsetoetuste tase jõuaks komisjoni ettepaneku kohaselt Maaeluministeriumi esialgsete arvutuste järgi alles 2027. aastaks vaid 77%-ni ELi keskmisest.

Loe lähemalt [siit](#).

Toiduainete kvaliteedi hindamise harmoniseeritud metodoloogia toidurassismi välja selgitamiseks

Vastuseks mullusele skandaalile erineva kvaliteediga toiduainete müügist EL erinevates piirkondades (nn toidurassism) on Euroopa Komisjon rakendanud mitmeid meetmeid, mis aitavad tagada eurooplaste kindlustunde toidu kvaliteedi suhtes vaatamata nende elukohale.

EL Teadusuuringute Ühiskeskus (Joint Research Centre) koostöös toidu tarneahela huvipooltega töötas välja EL harmoniseeritud metodoloogia toiduainete kvaliteedi hindamiseks. Metodoloogia abil saab võrrelda toiduainete koostist ja sensoorseid omadusi ning selle eesmärk on tõendada, kas EL ebaausate kaubandustavade direktiivi jm toiduainete käsitlevat seadusandlust on korralikult ellu rakendatud. See annab liikmesriikidele võimaluse teema üle arutleda ühisel teaduslikult põhjendatud alusel, mis on ühesugune kõigi jaoks.

Metodoloogia pakub rea põhimõtteid, mis tagavad läbipaistvuse, võrreldavuse, kaasamise ja aususe kõikide tarneahela osapoolte, k.a. tarbijate jaoks. Tuuakse hulk soovitusi testitavate toodete valiku, proovide võtmise, testimise (sh sensoorse testimise) ja andmete interpreteerimise kohta, mida tuleb arvestada liikmesriikides korraldatavate bränditoodete võrdleva hindamise puhul. Hindamise käigus tuleb konsulteerida ka brändi omanikega.

Harmoniseeritud metodoloogia töödeb, et „toidu kvaliteet on kompleksne ja mitmemõõtmeline kontseptsioon, mida mõjutab suur hulk situatsiooni- ja kontekstipõhiseid tegureid. Koostisainete ja sensoorsete omaduste erine-

vust ei saa iseenesest vaadelda kui erineva tasemega toote kvaliteeti.

Metodoloogia loodud raamistik on aluseks EL-ülestele JRC järelevalve all korraldatavatele testimiskampaaniatele, et uurida, mil määral liikmesriikides eksisteerib erinevusi bränditoodete (sh jaekettide omatoodete) koostises ja sensoorsetes omadustes ning kui olulised need erinevused on. Algatus loodi vastuseks mõnedes Kes- ja Ida-Euroopa riikides ilmnenud probleemile jaekaubanduses müüdavate bränditoodete kehvemale kvaliteedile nendes riikides võrreldes teiste EL liikmesriikidega. Ühtlasi toetab see ebaausate kaubandustavade ohjamise alast jm toiduainete puudutava seadusandluse rakendamist, aidates tõendada võimalikke vajakajäämisi.

EL hariduse, kultuuri, noorte ja spordi valdkondade volinik Tibor Navracsics, kes vastutab ka JRC tegevuse eest, ütles 25. aprillil Europarlamendis kõneldes, et toidu kvaliteet on paljudes liikmesriikides kuum teema, sest osad eurooplased tunnevad, et neile pakutakse alaväärtuslikke toiduaineid ning neid koheldakse teistest halvemini. Meie ülesanne on pakkuda tõendeid ja vastata nende muredele, et tagada kõikide kodanike võrdne kohtlemine. JRC koostatud harmoniseeritud metodoloogiat saab kasutada siseturul pakutavate toiduainete erinevuste objektiivselt hindamiseks. See loob aluse tõeliseks edasiminekkuks täiesti läbipaistva ühesuguste tingimustega tegevusvälja suunas tarbijatele üle Euroopa, lisas ta.

Üle-euroopaliste toiduainete testimise lõplikke tulemusi on kavas tutvustada 2018. aasta detsembris. Tulemused peaksid võimaldama paremat arusaamist, mida täpsemalt toiduaine-

te kvaliteedi erinevused endast kujutavad, nii et liikmesriigid saavad tarbijakaitse seadust paremini ja vajalikul viisil rakendada.

EL Teadusuuringute Ühiskeskusele eraldati metodoloogia välja töötamiseks ligi 1 miljon eurot, lisaks 16 liikmesriigi (mille hulka Eesti ei kuulu) ja huvipoolte toetus. Euroopa Komisjon on varem eraldanud 1 miljon eurot liikmesriikidele uuringute kaasfinantseerimiseks ning probleemi lahendamiseks. Toiduainetööstused ja brändide liidud avaldasid möödunud sügisel soovi hea tava koodeksi koostamiseks. Alates käesoleva aasta keskpaigast hakkavad EL ametnikud uurima sarnase testimise vajadust mitte-toidu toodete, nt puhastusvahendite, puhul. JRC koostab nende jaoks harmoniseeritud metodoloogia 2019. aasta jooksul.

EL toiduainetööstuse liit FoodDrinkEurope ning brändide organisatsioon AIM kiitsid toiduainete harmoniseeritud metodoloogia valmimise igati heaks, märkides, et see on oluline samm faktide ja tõendite objektiivse hindamise suunas, mis on toiduainete erineva kvaliteedi süüdistuste taga. Mõlemad organisatsioonid lubasid üle-Euroopalist testimist toetada ning leidsid, et selles peaks osalema võimalikult rohkem liikmesriike, et saada geograafiliselt representatiivne ülevaade kõnealuse teema loomusest ja ulatusest. Aprilli lõpus korraldas Bulgaaria eesistumine kõrgetasemelise konverentsi Sofias toiduainete tootmisstandardite teemal. Novembris detsembris räägitakse sellest ka tarneahela parema toimimise töögrupi kõrgetasemelisel foorumil.

Loe EL toiduainete testimise harmoniseeritud metodoloogiast JRC [kodulehelt](#).

Vee korduskasutamine põllumajanduses

Euroopa Komisjon tegi 28. mail ettepaneku uute õigusnormide kohta, mille eesmärk on suurendada ja lihtsustada vee korduskasutamist ELis põllumajandusmaa niisutamiseks. Uued õigusnormid aitavad põllumajandustootjatel joogikõlbmatut reovett parimal viisil kasutada, leevendades veenappust ja kaitstes samal ajal keskkonda ja tarbijaid.

Volinik Karmenu Vella, kes vastutab keskkonna, kalanduse ja merenduse eest, sõnas: „Käesolev ettepanek toob kõigile kasu – meie põllumajandustootjad saavad niisutuseks jätkusuutliku veevaru; meie tarbijad teavad, et toiduained, mida nad söövad, on ohutud ja meie ettevõtjatele avanevad uued võimalused. Kõige suurem võitja on keskkond, kuna ettepanek aitab kaasa meie kõige väärtuslikuma ressursi – vee – paremale majandamisele.“

Mida sisaldab komisjoni ettepanek?

- Olmereoveepuhastites puhastatud vee korduskasutuse miinimumnõuded, mis hõlmavad mik-

robioloogilisi näitajaid (nt E. coli-bakteri sisaldus) ning korralise ja valideerimisseire nõudeid. Miinimumnõuetega tagatakse, et uute õigusnormide kohaselt toodetud puhastatud vesi on põllumajandusmaa niisutamiseks ohutu.

- Riskijuhtimine, mille puhul tegetakse kõigi lisaotudega, et tagada vee ohutu korduskasutamine.
- Suurem läbipaistvus. Üldsus saab veebi kaudu teavet selle kohta, kuidas toimub vee korduskasutus liikmesriikides.

Eesmärk

Vee korduskasutus ELis on praegu palju väiksem, kui see võiks olla, vaatamata sellele, et magevee saamise ja transportimise keskkonnamõju ja energiakulu on palju suuremad kui korduskasutuse korral. Lisaks kannatab kolmandik ELi pindalast aastaringsest veepuuduse all ja veenappus on jätkuvalt oluline probleem paljudes ELi liikmesriikides. Ka üha vähem etteennustatavad ilmastikuolud, sh rängad põuad, avaldavad tõenäoliselt negatiivset mõju mageveeresursi suurusele ja kvaliteedile. Uute õigusnormidega üritatakse tagada, et olmereoveepuhasti-

tes puhastatud vett saaks kõige paremal viisil kasutada ja et see kujutaks endast usaldusväärset alternatiivset veevaru. Uued õigusnormid aitavad samuti kaasa uute veevarude loomisega seotud majanduslike ja keskkonnakulude vähendamisele, muutes joogikõlbmatu reovee kasulikuks ressursiks.

Käesoleva komisjoni esitatud määruse eesmärk on aidata kaasa veenappuse leevendamisele kõikjal ELis kliimamuutustega kohanemise kontekstis. See tagab, et põllumajandusmaa niisutamiseks mõeldud puhastatud reovesi on ohutu, kaitstes sellega kodanikke ja keskkonda.

Ettepanek on komisjoni 2018. aasta tööprogrammi osa, mis tugineb ringmajanduse tegevuskavale ja täiendab olemasolevat ELi vett ja toiduaineid käsitlevat õigusraamistikku.

See täiendab Euroopa majanduse jätkuvat kaasajastamist, ühist põllumajanduspoliitikat ja kliimamuutusega seotud eesmärke ning aitab kaasa ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisele ELis (eeskätt vett ja kanalisatsiooni käsitleva 6. eesmärgi saavutamisele), nagu ka ringmajandusele üleminekule, mis on komisjoni üks oluline eesmärk.

Loe lähemalt [siit](#).

EL- Mercosuri kaubanduslepingu sõlmimine käeulatuses

Euroopa Liidu ja Lõuna Ühis-turu (Argentiina, Brasiilia, Venezuela, Paraguay ja Uruguai) ehk Mercosuri vaheline kaubandusleping loodetakse sõlmida juulis.

Allikate sõnul on EL teinud Mercosurile pakkumise määrata veiseliha tariifikvoodiks (TRQ) 99 000 tonni; 7,5%-line tollimaks jääks kehtima. Küsimuse all on veel külmutatud ja värske liha osakaal ning TRQ haldusküsimused. Mai keskel toimunud arutelul toimus edasimineku tööstustoodete (autod ja autoosad) turulepääsu osas. Kuuldavasti soovib Brüssel suurendada pakkumist ka suhkru ja etanooli osas. 4. - 8. juulini Montevideos toimival läbirääkimistevoorul on põhitähelepanu autodel, põllumajandustoodetel, geograafilistel tähistel ja intellektuaalsel omandil. Mercosuri poolelt juhib läbirääkimisi hetkel Paraguay, teisel poolaastal võtab juhtimise üle Uruguai.

Copa-Cogeca mures arengute pärast Mercosuri läbirääkimistel

Copa-Cogeca saatis kirja EL kaubandusvolinikule Cecilia Malmströmile ja põllumajandusvolinikule Phil Hoganile, milles väljendatakse selget vastuseisu EL pakkumisele anda Mercosuri maadele suurem turulepääs veiseliha, suhkru, linnuli-

ha, etanooli, riisi ja apelsinimahla osas vastutasuks Ladina-Ameerika maade pakkumistele teistes majandussektorites, mis Copa-Cogeca hinnangul ei ole piisav. Vajalikud on kohanemismeetmed VKE-dele, et vältida turu katkestusi, kuid neid ei ole veel välja töötatud ega paljudel juhtudel isegi kaalutud. „Vajame tasakaalustatud kaubanduslepingut, mis respektiivivad meie tootmismeetodeid,“ seisab kirjas. Meenutatakse ka Brasiilia petmisjuhtumeid ning rõhutatakse, et ükski EL veiseliha tootja ei aktsepteeri konkurentsi tootjatega, kes ei vasta EL-ga samadele reeglitele. Brexit ning ÜPP ja EL eelarveläbirääkimised seavad põllumajandussektorile juba niigi suure surve.

EL Nõukogu andis rohelise tule kaubandusläbirääkimiste alustamiseks Austraalia ja Uus-Meremaaga

EL kaubandusministrid võtsid 22. mail vastu määrused vabakaubanduslepingute läbirääkimisteks, mis võimaldab alustada läbirääkimisi juba enne suve. Komisjoni presidendi Jean-Claude Junckeri sõnul oleksid vabakaubanduslepingud nende maadega jätkuks edukatele lepingutele Kanada, Jaapani, Singapuri, Vietnam ja Mehhikoga, mis laiendab koostööpartnerite hulka, kes on pühendunud avatud ja reeglitepõhisele

maailmakaubandusele. Avatud kaubandus peab käima käsikäes avatud ja kaasava poliitikaga, ütles ta. EL kaubandusvolinik Cecilia Malmström lisas, et läbirääkimised sarnaste vaadetega partnerite vahel annavad tugeva signaali ajal, kui paljud riigid lähevad lihtsama vastupanu teed ja võtavad proteksionistliku suuna.

Austraalia ja Uus-Meremaa on olulised liitlased ning tõkkeid kaotades ja kaubandust elavdades pakuvad need lepingud olulist majanduslikku kasu. Hoolimata vahemaast on ELi ja kõnealuse kahe riigi vaheline kaubandus juba umbkaudu sama suur kui Mehhiko või Kanadaga.

Kaubanduslepingud Austraalia ja Uus-Meremaaga pakuks ELi ettevõtetele hindamatut sisenemisvõimalust laiemasse Aasia ja Vaikse ookeani piirkonda. Lepingutega võrdsustatakse ka selliste Euroopa ja piirkonna muude riikide olukord, kes on ühinenud laiaulatusliku ja progressiivse Vaikse ookeani ülese partnerluse lepinguga või kellel juba on parem juurdepääs Austraaliale ja Uus-Meremaale muude sooduskaubanduslepingute kaudu.

Volinik Malmström sõidab juunis Austraaliasse ja Uus-Meremaale, et alustada poliitilise tasandi läbirääkimisi. Läbirääkimismeeskondade esimene kõneluste voor on kavandatud juulis Brüsselis.

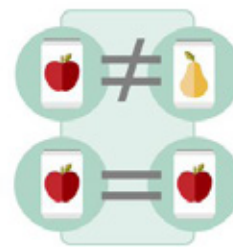
Loe lähemalt [siit](#).

TRANSPARENCY

ASSESSMENT
PROCEDURE

COMPARABILITY

Toiduohutus on Hiina jaoks peamine prioriteet

14.-19. maini toimus EL-i põllumajandusvolinik Phil Hogan ja teda saatnud äridelegatsiooni kõrgetasemeline visiit Hiina Rahvavabariiki. Äridelegatsioon koosnes 23 liikmesriigi ja Euroopa katusorganisatsioonide esindajast, nende hulgas ka EPKK juhatuse liige Tiina Saron. Üritused toimusid Shanghais ja Shenzhenis. Volinik külastas kõikide delegatsiooni liikmete stende, sh ka Eesti stendi, mis asus EL-i paviljonist kaugemal.

Uute, kolmandates maades asuvate turgude avamine on Euroopa Komisjoni jaoks olnud üks prioriteetidest. Volinik Hogan on käinud mitmetes riikides, kaasates äridelegatsiooni, mis on koosnenud erinevate liikmesriikide erasektori esindajatest. Senised visiidid on toimunud näiteks Vietnamis, Saudi-Araabiasse, Iraani. Seekordne visiit toimus Hiina Rahvavabariiki. Volinikul olid Pekingis kõrgel tasemel kohtumised, kus peateemaks oli Hiina turu avamine EL-i kõrgekvaliteedilistele toidutoodetele. Allkirjastati ka protokoll Iiri veiseliha turulepääsuks ja Iiri sõlmis 15 mln € lepingu veiseliha impordiks Hiina.

Toimused seminarid ja töötoad, kus anti ülevaade Hiina toiduturust, turulepääsu tingimustest, Hiinas tegutsevatest EL-i tugisorganisatsioonidest (Euroopa Kaubanduskoda Hiinas; EL SME-keskus), e-kaubandusest. Lisaks külastati näitust Shanghai SIAL (ka Eesti oli stendiga esindatud) ning jaetevõtteid ning e-kaubandusega tegelevaid ettevõtteid.

Lühidalt kuuldust:

Euroopa ettevõtjate nõustamiseks töötab Hiinas Euroopa Kaubanduskoda, mis on esindatud põhilistes riigi piirkondades. Nad aitavad EL-i ettevõtjatel leida kaubanduspartnereid, korraldavad kohtumisi, kus arutatakse näiteks uusi SPS-nõudeid, mis sageli on provintsidest erinevad. Reeglid muutuvad väga kiiresti, praktiliselt iga päev ja kogu selle infoga tuleb olla kursis. Kaubanduskoda tegeleb ai-

nult tehniliste küsimustega, poliitiliste teemadega ei tegeleta. Põhisõnum – Hiina ei ole enam see riik, kus kõik on odav. Elanikkonna elatustase kasvab ja seoses sellega tõuseb ka hinnatase. Hiina turg on väga keeruline ja Euroopa ettevõtjad peavad tegema turulepääsuks tihedat koostööd. Näiteks lihasektoris tegid tihedat koostööd Belgia, Holland, Taani ja Iirimaa, kasutades ühiselt EL-i promotsoonimeedet kolmandate maade turgudele pääsemiseks.

Suurimateks väljakutseteks on arusaamine Hiina administratsiooni tööst ja õiguslikust raamistikust. Mõned käimasolevad reformid Hiina põllumajandussaaduste ja toidu kontrollisüsteemis teevad olukorra veelgi keerulisemaks prognoosivalt lähima paari aasta jooksul.

Toonitati novembris Shanghais toimuvat riiklikku impordimessi (lisaks põllumajandus- ja toidutoodetele ka muud kaubad). Hiina võimuorganid hindavad kõrgelt messil osalemist. EL-il on kavas avada seal paviljon, samuti on Saksamaa ja Prantsusmaa juba oma pinnad broneerinud.

Hiinas tegusteb ka Euroopa Liidu SME-keskus. Keskuse tegevus on seotud Euroopa ettevõtjate abistamisega Hiina turule pääsuks. Ligikaudu kolmandik keskuse tööst on seotud toidu- ja joogitööstuse ettevõtetega. Nõudlus toidukaupade järele on jätkuvalt kasvav, kuid näiteks elektroonika, robotika jms osas areneb Hii-

na oluliselt kiiremini ning nende sektorite toodetele jääb Hiina turul järjest vähem ruumi.

Toidukaupade puhul on põhiliseks takistuseks mittetariifsed barjäärid (NTB). Riikidevaheliste protokollide allkirjastamine võtab väga kaua aega. Hiina arendab oma toidualast seadusandlust pidevalt, kus püütakse lähtuda rahvusvahelistest standarditest (Codex Alimentarius), kuid on palju ka oma rahvuslikke standardeid, aga näiteks gluteenivabade toodete osas standardid puuduvad, seega on nende toodete turulepääs keeruline kui mitte võimatu.

Peamised tarbimistrendid määrab uus generatsioon. Euroopa riikide suurimad konkurendid Hiina turul on ASEAN riigid. Oluline on teada, et ligikaudu 20% ostudest tehakse interneti teel ja füüsiliselt kauplust ei külastata. Euroopa ettevõtjad peaksid senisest rohkem keskenduma Hiina suuruselt kolmandatele, neljandatele, viiendatele linnadele, kus Euroopast ei teata praktiliselt midagi.

Reeglina on välismaa tooted Hiinas kallid ja müügikanalid keerulised. Toiduainete märgistamine ei ole reeglina keeruline, SME keskusel on näiteks selle kohta juhend. Suurimad tootekategooriad, mida imporditakse, on teravili ja -tooted, joogid ja alkohol, liha ja -tooted ning piim ja -tooted. Lihaimport on langenud, kuid loodetakse selle taastumist. Arvatakse, et turulepääsu lubamist kasuta-

takse ka poliitilise instrumendina.

Kuigi uus generatsioon määrab tarbimistrende, ei ole see kuigi brändi-lojaalne. Hiina tarbija on uudishimulik, tahab proovida uusi tooteid, bränd ei mängi erilist rolli. SME keskusest saab infot tarbimise kohta.

Toiduohutus ja kvaliteedikontroll on Hiinas väga olulised

Kõige suuremaks poliitilise paradigma muutuseks on Hiina valitsuse otsus loobuda isevarustatuse saavutamise ja keskenduda toiduohutusele, kvaliteedile ning tervislikkusele nii omamaise tootmise kui ka impordi puhul.

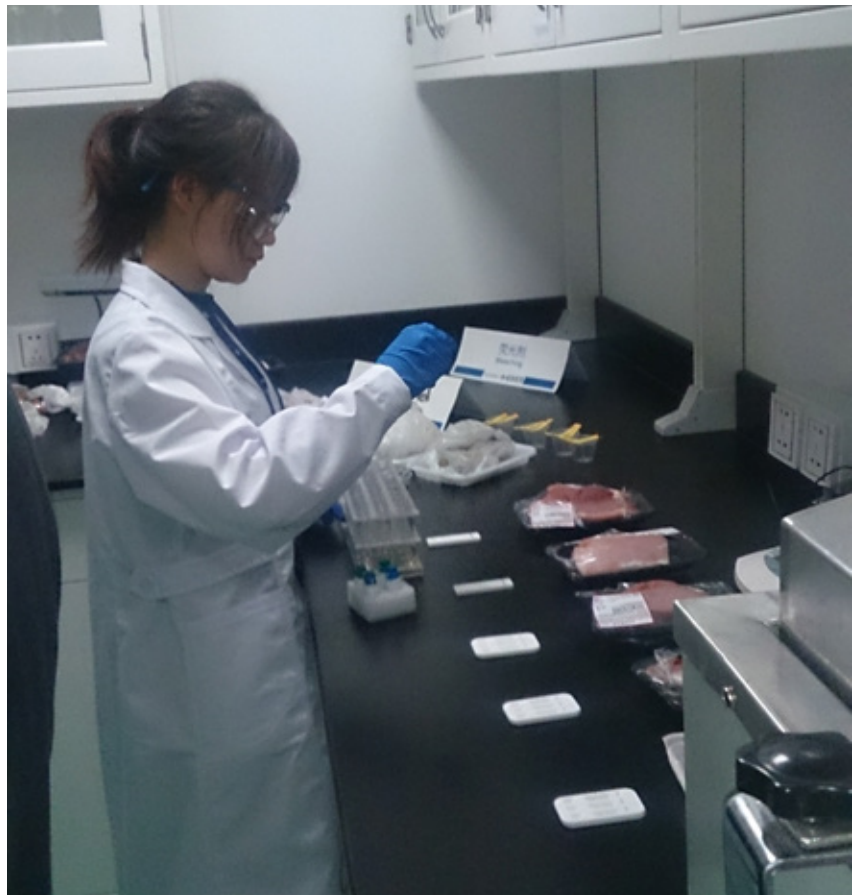
Valitsuse uus struktuur ja poliitikamuutused viivad Hiinat eemale senisest top-liidrite süsteemist. Näiteks on moodustatud põllumajanduse ja maaelu ministeerium (MARA), mille eelarve on senisest 6 korda suurem. Fookuses on toiduohutus ja kvaliteet; põllumajandustootjate turule orienteeritus, jätkusuutlikkus. Administratsiooni struktuur on veidi segane, AQSIQ näiteks läks kaheks, millest üks osa (tegeleb impordiga) on tolliteenistuse alluvuses ja teine pool hakkab kuuluma turujärelevalvega tegeleva üksuse koosseisu. Tolliametis on toimunud samuti suured muutused. Seni on olnud suureks probleemiks piirikaubandus, mille kaudu tuli riiki sisse palju kontrollimata kaupa. Selle ohjamiseks on sisse seatud sõrmejälgede kogumise süsteem, mille abil siis smuugeldajaid tabada.

Riik jätkab endiselt sekkumist hinnapoliitikasse. Soovitakse käivitada futuuride turgu, mis muudaks Hiina turu käitumist senisest rohkem ettearvatumaks. Väga olulise osa moodustab e-kaubandus, mis areneb väga kiiresti. Valitsus omab selle üle kontrolli.

2013 toimus Hiinas eelmine toiduseadustiku alane reform, 2018+ on käesolev reform. Sealne seadusandluse struktuur koosneb viiest tase:

- 1 – seadused ja administratsiooni reeglid
- 2 – departemangude (provintside) reeglid
- 3 – valitsuse normid
- 4 – rahvuslikud standardid
- 5 – kohalikud määrused.

Standardid on klassifitseeritud

sisu järgi: horisontaalsed (mürgistamine), vertikaalsed (laboratoorsed uuringud ja testimised).

Üldised impordi reeglid: toode peab vastama Hiina seadusandluses toodud nõuetele; täitma kõiki tollireegleid. Kui toode on juba turule lubatud, toimub pidev järelkontroll nõuetele vastavuse osas. Põhiliselt uuritakse antibiootikumide, taimekaitsevahendite, mikroobide (salmonella) ning lisaainet sisaldust. Lubatud lisaainet nimekiri erineb oluliselt EL-i nimekirjast.

Vastavalt ametlikule poliitikale liigutakse kõrgema kvaliteediga ja kõrgema hinnaga toodete impordi suunas. Toiduohutuse ja kvaliteedi kontrollimiseks investeeritakse uusima tehnoloogia ostudesse. E-kaubanduses toimub kiire areng. Toidu mittevastavuse Top 5 kaks esimest põhjust on mikrobioloogiline saastatus patogeenidega ja mittelubatud lisaainet sisaldus. Käimasoleva reformi tulemusena prognoositakse, et eritoidude (funktsionaalsed toidud, tervisetooted) tunnustamine läheb veelgi keerulisemaks ja lastetoitude reeglilik veelgi rangemaks. Hiinas on kinnitatud 27 terviseväidet, mida tohib kasutada, uusi väiteid nimekirja lisa-

da ei saa.

Hiinas tegutsevad mõned tuntud Euroopa jaeketid nagu Metro ja Carrefour. Toiduohutus on ülimalt prioriteet. Iga kaubaartikli kohta tuleb hinnanguliselt omada umbes 20 dokumenti ja jaemüüja peab need enne kokku koguma. Hiina ametnikud kontrollivad välismaiseid tooteid kordades sagedamini kui kohalikke kauplusi. Seetõttu on Carrefouril oma toidukontrolli laboratoorium, toiduohutuse jälgimise süsteem, lisaks kaupluste tehnilise korrastoleku jälgimine (külmutusseadmed, elekter jms). Visiidi käigus külastasime ka ühte kauplust Shanghais. Hiina tarbija on väga professionaalne, tunneb huvi ja esitab väga palju küsimusi. Põhiline huvi, kas toit on ohutu. Nielsen'i uuringu järgi peab 59% tarbijatest kõige olulisemaks toiduohutust, 55% kvaliteeti ja tervislikkust, 41% mahe-dalt toodetud (nende mõistes ei ole taimekaitsevahendite jääke, ravimite jääke), 41% funktsionaalsust ja ainult 22% hindab premium-tooteid. Tarbijad keskenduvad rohkem sisule kui välimusele. Hinnatakse väga nn clean label't. Tooted on varustatud QR-koodiga ja selle kaudu on võimalik anda tarbijale täielik info toote kohta.

Hiina tarbijate tarbimiseelistused ja trendid muutuvad kiiresti. Seoses sisetulekute suurenemisega ostavad rohkem kallimaid tooteid ja läänelik elustiil tasapisi süveneb. Oluline on ostlemise mugavus, e-kaubandus areneb väga kiiresti. Tervislikkus au sees, kannavad tervise eest väga hoolt. Kiiresti areneb värskete pagaritoodete turg, selleks vajavad sisen-deid, samuti areneb kiiresti tervise-toodete turg. Siin on võrreldes Euroopaga väike sisuline erinevus – tervislikuks peetakse näiteks kuivtoitu, millesse lisatakse vett ja mis on seejärel valmis tarbimiseks. Kiiresti areneb snäkkide turg, juustud samuti väikeste paladena, kohe tarbitavad. Üks peamisi turunduskanaleid on Hiina-sisene keskkond WeChat. Praktiliselt kogu elu käib selle võrgustiku kaudu, sh suhtlevad läbi selle keskkonna ka valitsusasutused ja pangad.

E-kaubanduse kiire areng on viinud ka turunduse digitaalseks, eelkõige siis WeChat keskkonda. TV-osatähtsus on langenud 40%-ni ja trend on langev. Kuna meie delegatsioon koosnes väga erinevate sektorite esindajatest, siis korraldati toote-põhised töötad.

Lühikokkuvõte:

Valitsus on loobunud isevarustuse tagamisest ja keskendunud toidu ohutusele, kvaliteedile, tervislikkusele, omamaise tootmise turule orienteeritusele ning jätkusuutlikkusele. See on oluline muudatus, mis avab senisest veel suuremad võimalused toidu impordile, kuid toiduohutus on peamine prioriteet, kvaliteet ja ohutus peavad ole-

ma tõendatud ja tõendatavad kogu aeg, trend naturaalsele, lisaainete vabale toidule; vastavalt ametlikule poliitikale liigitakse kõrgema kvaliteediga ja kõrgema hinnaga toodete impordi suunas; toiduohutuse ja kvaliteedi kontrolliks investeeritakse uusima tehnoloogiasse ja ametkondade võimalused toiduohutuse kontrolliks muutuvad oluliselt paremaks.

Hiina ei ole enam see riik, kus kõik on odav. Elanikkonna elatustase kasvab ja seoses sellega tõuseb ka hinnatase. Hiina turg on väga keeruline ja Euroopa ettevõtjad peavad tegema turulepääsuks tihedat koostööd (näiteks veiselihasektoris tegid 3+ aastat tihedat koostööd Belgia, Holland, Taani ja Iirimaa ning lõpuks saavutasid läbimurde);

suurimateks väljakutseteks on arusaamine Hiina administratsiooni tööst ja õiguslikust raamistikust;

momendil käimasolev reform Hiina põllumajandussaaduste ja toidu kontrollisüsteemis teeb olukorra veelgi keerulisemaks prognoositavalt lähima paari aasta jooksul;

funktsionaalsete toitude ja tervisetoodete tunnustamine läheb veelgi keerulisemaks ning lastetoitude reeglistik veelgi rangemaks;

peamised tarbimistrendid määrab uus generatsioon. Euroopa riikide suurimad konkurendid Hiina turul on ASEAN riigid;

E-kaubanduse ülikiire areng. Ligi kaudu 20% ostudest tehakse interneti teel ja füüsiliselt kauplust ei külastata;

e-kaubandusega tegelevad ettevõtted pakuvad laia spektrit teenus-

test, tagatud ka külmakett, kuid turulepääs tuleb importööril endal saavutada (valitsuste tasand);

Hiina tarbija on väga professionaalne, tunneb huvi ja esitab väga palju küsimusi. Põhiline huvi, kas toit on ohutu;

Nielsen'i uuringu järgi peab 59% tarbijatest kõige olulisemaks toiduohutust, 55% kvaliteeti ja tervislikkust, 41% mahedalt toodetud (nende mõistes ei ole taimekaitsevahendite jääke, ravimite jääke), 41% funktsionaalsust ja ainult 22% hindab premium-tooteid. Tarbijad keskenduvad rohkem sisule kui välimusele. Hinnatakse väga nn clean label't;

brändi-tooted vähem olulised, tarbija ei ole brändile lojaalne, pigem proovib meelsasti uusi tooteid ja maitseid;

tuleb olla valmis ja võimeline tõendama oma toodete ohutust ja koostise vastavust Hiina nõuetele;

ametkonnad kontrollivad koostisosi ja keelatud koostisosa avastamisel kogu kaup hävitatakse, kauba omanik vangistatakse, ettevõtte satub "musta" nimekirja ja edasine tegevus Hiinas on alatiseks läbi.

üks peamisi turunduskanaleid on Hiina –sisene keskkond WeChat. Praktiliselt kogu elu käib selle võrgustiku kaudu, sh suhtlevad läbi selle keskkonna ka valitsusasutused ja pangad.

Tuleb tõeliselt tunnustada meie Maaeluministeeriumi, VTA ja välisministeeriumi ning Pekingis asuva Eesti Suursaatkonna ametnike suurepärase tööd Eesti toidukaupadele Hiina turule pääsu saavutamisel.

Loe pikemalt [siit](#).

Piimandusterminid, toodete definitsioonid ja turustusstandardid vajavad seaduslikku kaitset väärkasutuse vastu taimset päritolu toodetel

Copa-Cogeca, Euroopa Piimaliit (EDA) ja Euclait koostasid ühise avalduse, milles nõutakse piimanduse terminite, piimatoodete definitsioonide ja turustusstandardite seaduslikku kaitset ka tuleviku ÜPP raames.

Piimandusterminite, EL piimatoodete definitsioonide turustusstandardite kaitse on oluline kogu Euroopa piimasektorile, tagades siseturu sujuva toimimise. Toodete definitsioonid ja turustusstandardid seavad ühise aluse ja aitavad kaasa kõrge kvaliteediga toodete tootmisele, parendavad kogu piimasektori konkurentsivõimet ja kasumlikkust ning teavitavad tarbijat toote omadustest, kaitstes seega võltsingute eest.

Kaitstud piimandusterminid väldivad segajamist taimset päritolu toodetega

Piimandusterminite kaitse Euroopa tasandil garanteerib, et piimatooded on valmistatud piimast. EL määruse nr 1308/2013 kohaselt tähendab mõiste „piim“ ainult ühe või mitme lüpsmise tulemusena udarast eritunud sekreeti, millele ei ole midagi lisatud ega millest ei ole midagi eraldatud. Mõiste „piimatooded“ tähendab tooteid, mis on saadud ainult piimast, arvestades, et nende valmistamiseks vajalikke aineid võib lisada juhul, kui neid aineid ei kasutata mõne piima koostisaine täielikuks või osaliseks asendamiseks. Piimatoodeteks võivad olla vadak, koor, või, pelt, võiõli, kaseiinid, veevaba piimarasv, juust, jogurt, keefir, kumõss, viili/fil, smetana, rjaženka, rügušpiens.

Juunis 2017 avaldatud Euroopa Kohtu otsus aitab kaasa juriidilise selguse saavutamisele. Euroopa Kohus otsustas, et mõisteid piim, vadak, koor, juust, pelt ja jogurt ei tohi kasutada ühegi taimset päritolu toote tähistamiseks. Kohtu otsusele lisati nimekirja toodete nimedest erinevates EL keeltes, mis sisaldavad kaitstud mõistet, kuid millega tähistatakse mitte piimast valmistatud toodet. Selles piiratud nimekirjas märgitud nimetusi on lubatud kasutada, sest need nimetused on tarbijaile ühiselt arusaadavad ja olnud pikaajaliselt kasutuses. Vaatamata üldnimetatud kohtulahendile toimub turul siiski mitmeid rikkumisi, seda mitte ainult toodete siltidel, vaid ka kommunikatsioonis tootjalt tarbijale.

Piimandusterminite väärkasutus on illegaalne

Copa, Cogeca, EDA ja Euclait leiavad, et piimandusterminid peavad jääma EL seadusandluse kaitse alla. Neid peavad respektseerima kõik tarneahela lülid ning selle üle peavad pidevat järelvalvet teostama liikmesriikide ametiasutused. Mõisteid ei tohi kasutada asendustoodetes, millele soovitakse anda piimatoodete kasulikke omadusi, mis esitab väljakutse tarbija usaldusele ja kindlustundele. Tuleb vältida olukorda, kus tarbija ajab piimatootet segamini muust toorainest valmistatud tootega, millel on teistsugused koostisosad ja toiteväärtus.

Teguviisi, kus piimanduse mõisteid ja tootenimetusi kasutatakse taimset päritolu toodetel, tuleb käsitleda seadusevastasena, eriti arvestades, et see kahjustab tarbija huve, teisi turuosalisi ja konkurente. Tarbijat ei tohi eksitada toiduainete tegelike koostisosade suhtes. Üldnimetatud organisatsioonid leiavad, et piimandusterminite kaitse jätkumine uues ÜPP-s on esmatähtis. Erandite nimekirja ei tohiks pikendada, et ära hoida edasised segadusse ajavad kasutusviisid.

Turustusstandardeid peavad respektseerima kõik turuosalisel

Piimatoodete turustusstandardeid, mis on ära toodud ühise turukorralduse määruses, peavad respektseerima kõik tarneahela osapooled kõrge kvaliteediga toodete tootmise jätkumise ja ausa kaubanduse huvides. Turustusstandardite kasutamine on oma tõhusust juba pikaajaliselt tõendanud ühisturu toimimise tagamisel ning seetõttu peaksid need alles jääma oma praeguses vormis.

Copa-Cogeca nõuab edasist analüüsi taimsete toodete sildistamise kohta loomset päritolu toodete mõistetega ka lihasektoris

Vegan- ja taimetoidu turg on viimastel aastatel kiiresti kasvanud ning paljud tootjad pakuvad asendustooteid, mis näevad välja sarnased loomset päritolu toodetele ning kasutavad ka viimastele viitavaid nimetusi.

Tarbijad võivad loomulikult valida millise iganes neile meeldiva toote, kuid nad peavad saama teha ostuotsuse tuginedes usaldusväärsele infole toote koostise ja omaduste kohta. Kahjuks sageli ei ole see nii. Toiduäri osapooled püüavad tihti turundada vegan- või taimetoidu tooteid kui loomsete toodete aseaineid, pakudes neid nimetustega, mis viitavad loomset päritolu toodetele. Sellist tegevust tuleb käsitada ebaausana, kuna see kahjustab tarbija huve, teisi osapooli ja ka konkurente.

Lihasektori huvides koostab Copa-Cogeca koos teiste huvitatud organisatsioonidega loomset päritolu toodete nimetuste ja mõistete nimekirja, mis tuleks võtta seadusliku kaitse alla, et vältida nende edasist väärkasutamist. Uuritakse, kuidas saab EL seadusandlust parendada, et tagada parem kaitse loomset päritolu toodetele ning vältida ebaausat konkurentsi. Mõnedes liikmesriikides on juba kehtiv seadus, mis ennetab lihatoodete nimetuste väärkasutamist. On oluline vaadata, kuidas need näited sobiksid EL seadusandlusele.

Eucolait' aastakoosolekult

31. maist kuni 1. juunini toimus Prahas Eucolait aastakoosolek, millel osales ligikaudu 200 delegaati. Osavõtjate ümarlaul anti ülevaade oma riigi piimasektori olukorrast ja tuleviku väljavaadetest.

Kokkuvõtvalt võiks öelda, et piimatoodang on pea kõigis liikmesriikides tõusnud 2 kuni 4% võrra. Piimahind ja toodete hinnad on tõusnud ning sektor on kriisist välja tulnud. Turuolukorda peetakse momendil

heaks ja eriti suuri kriise ette näha pole. Enamuses liikmesriikides on tõusnud mahepiima ja -toodete nõudlus, samuti on endiselt hinnatud kohalik, rahvuslike eripäradega toodang. Kehtib reegel "väike on ilus" (small is beautiful). Euroopa Komisjoni ametnikud rõhutasid veelkord, et jälgivad väga tähelepanelikult turuolukorda ja arvestavad sellega sekumislaost lõssipulbri müügil. Piimasektoris toimunud reforme hinnati edukateks ja arvestades Komisjoni kaubanduslääbirääkimisi ja juba sõlmitud vaba-

kaubanduslepinguid ning globaalset kasvavat nõudlust võiks öelda, et piimasektorit ootab ees senisest hegem tulevik. Aastakoosoleku raames toimunud konverentsil käsitleti samuti väga huvitavaid teemasid. Näiteks Uus-Meremaa esindaja sõnul on nad muutmas oma senist poliitikat ja suunavad seniselt mahutootmist suurema lisandväärtusega toodete tootmisele. Lisaks rõhutati suuremat koostöö vajadust suurte ja arenevate turgude nõudluse rahuldamiseks. Ettekannetes oli juttu ka e-kaubandusest, tarbijaga suhtlemisest jms. Üks huvitavamaid ettekandeid puudutas loomse päritoluga toidu tootmise mõju keskkonnale. Rahvusvahelised organisatsioonid on välja töötanud rea indikaatoreid, mille tegelik sisu jääb suhteliselt ebaselgeks. See omakorda on toonud kaasa vegantoiduliste agressiivse kampaania, mis väidab, et loomse toidu tarbimise lõpetamine päästab maailma. Kui aga vaadata neid indikaatoreid veidi sisulisemalt, selgub, et ökoloogiline jalajälg on nii loomse kui ka taimse toidu tootmisel ühesuurune. Ökoloogilise jalajälje arvutamine oma toodete kohta on saamas ettevõtjatele üheks uueks turundusmeetodiks keskkondateadliku tarbija informeerimisel.

© ESA/ATG medialab.

Satelliidiandmete kasutamine kohapealse kontrolli teostamiseks

Euroopa Komisjon võttis 18. mail vastu rakendusmääruse ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta, mis lubab kohapealsed kontrollid asendada uute tehnoloogiatega, sh satelliidiandmete kasutamisega.

Uute tehnoloogiatega, nagu mehitamata õhusõidukite süsteemide, geomärgistusega fotode, GNSS-vastuvõtjate koos EGNOSse ja Galileoga ning Copernicuse programmi Sentinel missioonide satelliitide ja muude satelliitide kaudu kogutud andmete abil on võimalik saada põllumajandusvaldkonnas toimuva kohta asjakohaseid andmeid, millele tuginedes saavad liikmesriigid teha kõikide põllumajandusmaade seiret. Kohapealsed kontrollid peaksid jääma endiselt vajalikuks juhul, kui eespool osutatud tõendid ei anna lõplikke tulemusi. Põllumajandusvolinik Phil Hogan ütles, et uute tehnoloogiatega kasutamine

vähendab märkimisväärselt halduskoormust ning vähendab kohapealsete kontrollide põhjustatud hirmuõhkkonda, mis on põllumeestele suur stressiallikas. Samuti vähendab see administreerimiskulusid. Liikmesriikidel on siiski vaba valik, kas nad hakkavad uut lähenemist rakendama.

Loe eestikeelset määrust [siit](#).

Ühine metodoloogia toidu raiskamise mõõtmiseks valmib 2019. aasta märtsiks

EL tervisekaitse ja toiduohutuse volinik Vytenis Andriukaitis kinnitas, et ühine metodoloogia toidu raiskamise mõõtmiseks kõikides tarneahela osades valmib käesoleva aasta lõpuks ning avaldatakse märtsis 2019. Kõneledes Vilniuses toimival põllumajandusmessil AgroBalt ütles ta, et metodoloogia valmimine on oluline verstapost, mis annab meile selge aluse toidu raiskamise ennetamise strateegia ettevalmistamiseks ning edusammude hindamiseks säästliku arengu eesmärkide täitmisel.

Pärast EL juhiste vastu võtmist 2017. aastal toidu annetamise edendamiseks on praegu käimas kolmeaastane pilootprojekt juhiste levitamiseks ja kasutuselevõtuks. Tänavuse aasta jooksul valmistatakse ette dokument, mis näitab, kuidas liikmesriigid rakendavad asjakohaseid seadusakte toidu ülejääkide ohutuks annetamiseks ning jagavad teadmisi ja kogemusi üle EL. Komisjon uurib aktiivselt võimalusi, kuidas parendada „kõlblik kuni“ ja „parim enne“ kuupäevade märkimist ja nendest arusaamist tarneahela erinevate lülide lõikes, sh tarbijate poolt. Eraldi töögrupp on loodud teaduslike ja tehniliste juhiste välja töötamiseks EL tasandil, et toetada paremini sobiva kõlblikkuse kuupäeva märkimist tootele. Soovitakse edendada ka toiduks kõlbmatute toodete kasutamist loomasöödana, mille jaoks tuleb kõrvaldada ebaselgus seadusandluses ning ebavajalik bürokraatia. Tehakse koostööd huvitatud osapooltega.

Loe EL tegevustest toidu raiskamise vähendamiseks [siit](#).

EESTI PÖLLUMAJANDUS-KAUBANDUSKODA

J. Vilmsi 53g
10147 Tallinn
Telefon: 600 9349
Faks: 600 9350
E-post: info@epkk.ee
<http://www.epkk.ee>

Lehe väljaandmist toetab:

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse